

Vergaderjaar 2015–2016

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2173

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 juli 2016

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij zeven fiches, die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: voorstel tot wijziging richtlijn audiovisuele mediadiensten (Kamerstuk 22 112, nr. 2170)

Fiche 2: Mededeling regelmatige evaluatie uitvoering EU milieubeleid (Kamerstuk 22 112, nr. 2171)

Fiche 3: Een Europese agenda voor de deeleconomie (Kamerstuk 22 112, nr. 2172)

Fiche 4: Mededeling Normalisatiepakket «Europese normen voor de 21^e eeuw»

Fiche 5: Nieuwe vaardighedenagenda voor Europa (Kamerstuk 22 112, nr. 2174)

Fiche 6: Gezamenlijke mededeling EU-Birma/Myanmar (Kamerstuk 22 112, nr. 2175)

Fiche 7: Verordening grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten (Kamerstuk 22 112, nr. 2176)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

Fiche: Mededeling Normalisatiepakket «Europese normen voor de 21e eeuw»

1. Algemene gegevens

- a) *Titel voorstel*
Normalisatiepakket: mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's: «Europese normen voor de 21e eeuw»
- b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
1 juni 2016
- c) *Nr. Commissiedocument*
COM(2016) 358
- d) *EUR-Lex*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1465457609201&uri=CELEX:52016DC0358>
- e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board*
Niet opgesteld
- f) *Behandelingstraject Raad*
Raad voor Concurrentievermogen
- g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

Deze mededeling vloeit voort uit de op 28 oktober 2015 gepubliceerde Interne markt strategie van de Europese Commissie¹. Normalisatie² is het proces waarbij belanghebbende partijen op vrijwillige basis, in overleg en op basis van consensus afspraken maken. Normalisatie vergemakkelijkt de toegang tot markten, verbetert de kwaliteit en de veiligheid van producten en diensten en vereenvoudigt verspreiding van kennis, technologie en bedrijfspraktijken. Normalisatie zorgt ervoor dat producten, onderdelen en netwerken beter op elkaar aansluiten. Dit bevordert het handelsverkeer. De Europese Commissie benadrukt in de mededeling ook dat normen innovatie kunnen bevorderen doordat ze helpen innovatieve producten en diensten op de markt te brengen. Dit in tegenstelling tot het beeld dat normen innovatie juist belemmeren. Normalisatie kan leiden tot efficiëntievergroting en dus tot lagere kosten. Daarmee profiteert niet alleen het bedrijfsleven van normalisatie, maar ook de maatschappij als geheel.

Het pakket bestaat uit de mededeling met 3 bijlagen:

- 1) Een verslag over de uitvoering van de normalisatieverordening (COM(2016) 212) op basis van de vijfjaarlijkse verplichting voor een dergelijk verslag.
- 2) Het jaarlijkse normalisatiewerkprogramma voor de Unie voor 2017 (COM(2016) 357) en (SWD(2016) 185). Dit betreft een werkprogramma dat elk jaar wordt gepubliceerd en gezien de samenhang onderdeel is van de mededeling.
- 3) Een werkdocument van de Commissie over het potentieel van normen op het gebied van diensten (SWD(2016) 186).

De mededeling bevat een visie voor een eenduidig en efficiënt Europees normalisatie-systeem dat klaar is voor toekomstige ontwikkelingen; verschillende beleidsterreinen ondersteunt en voordelen met zich

¹ Kamerstuk 22 112, nr. 2029.

² Normalisatie en standaardisatie worden vaak als synoniemen gebruikt. Standaardisatie is het brede begrip voor de ontwikkeling van standaarden. Een specifieke vorm van standaardisatie is de ontwikkeling van normen door formele normalisatie-instellingen.

meebrengt voor zowel bedrijven, consumenten als werknemers. De mededeling van de Commissie over «normalisatieprioriteiten op ICT-gebied voor de digitale eengemaakte markt» (zie Kamerstuk 22 112, nr. 2131) van april jl. is in deze visie geïntegreerd en hoort dus bij het pakket.

De insteek van de mededeling is dat het normalisatiesysteem tot nu toe succesvol is geweest om effectieve normen te leveren van hoge kwaliteit, waar Europa ook wereldwijd van profiteert, maar dat het normalisatiesysteem toekomstbestendig moet worden gemaakt. De ontwikkelingen op het gebied van nieuwe technologieën, integratie van digitale oplossingen in de wereldwijde productieketens en de snel veranderende internationale context zetten druk op het huidige normalisatiesysteem terwijl dit normalisatiesysteem nog steeds kan bijdragen aan de interne markt voor (banen)groei binnen de EU.

Naast de visie die in de mededeling is opgenomen benoemt de Commissie de concrete acties die zullen bijdragen aan het verbeteren en moderniseren van het normalisatiesysteem. Ten eerste het «gezamenlijk initiatief voor normalisatie» (GIN). De deelnemers streven ernaar de visie van het GIN te onderschrijven en samen uit te voeren, op vrijwillige basis en zonder afbreuk te doen aan de bestaande wetgeving, met name Normalisatieverordening (EU/1025/2012). Het gaat om 15 acties op drie gebieden die beogen de werking van het normalisatiesysteem te versterken:

1. Bewustwording, onderwijs en goed begrip met betrekking tot normalisatie;
2. Coördinatie, samenwerking, transparantie en inclusiviteit;
3. Concurrentievermogen en de internationale dimensie van het normalisatiesysteem.

Ten tweede zal de Commissie, om meer samenhang in het Europese normalisatiebeleid te creëren, een jaarlijkse bestuurscyclus organiseren. Hierbij gaat het niet om ontwikkeling van een nieuw instrument maar om structurering en afstemming van bestaande dialogen op het gebied van normalisatie. Op dit moment wordt het normalisatiebeleid namelijk ontwikkeld via verschillende beleidsinstrumenten en vindt op verschillende plaatsen een dialoog over normen plaats. Centraal in de bestuurscyclus staat het vaststellen van het normalisatiewerkprogramma van de Unie, dat de inhoudelijke strategische prioriteiten voor Europese normalisatie bevat rekening houdend met de langetermijnstrategieën van de EU voor banen en groei, zoals het actieplan voor de circulaire economie³. Voorafgaand daaraan organiseert de Commissie een inter-institutionele dialoog met het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het comité van de Regio's. Basis voor de dialoog wordt een rapport van de Commissie over de uitvoering van het jaarlijkse normalisatiewerkprogramma van de Unie, de normalisatieprioriteiten op ICT-gebied voor de digitale eengemaakte markt, het GIN en de ontwikkeling van Europese dienstennormen.

Ten derde wil de Commissie aan de hand van het opgestelde werkdokument over normen voor diensten nadrukkelijker inzetten op verbetering van de interne markt voor diensten door gebruik van normalisatie. Daar zijn ook additionele maatregelen voor nodig die zijn aangekondigd in de Interne markt strategie van de Commissie.

³ Com (2015) 614.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Normalisatie kan gebruikt worden om met beleid en regelgeving aan te sluiten bij het zelfregulerend vermogen van de samenleving. Normalisatie is hier onder andere geschikt voor omdat het goed mogelijk is om op die manier de deskundigheid van producenten en andere belanghebbenden te benutten aangezien zij zelf de technische eisen formuleren. Daarnaast zijn normen door alle belanghebbende partijen in overleg en op basis van consensus opgesteld. Hierdoor is het in de meeste gevallen aannemelijk dat een norm een evenwichtige weerspiegeling is van de belangen van deze partijen. Per geval moet een afweging gemaakt worden of normalisatie ingezet kan worden om een bepaald beleidsdoel te bereiken, zonder onnodige lasten te veroorzaken. Een specifieke manier voor gebruik van normen door de overheid is door verwijzing naar normen in wet- en regelgeving. Daarbij moet wel rekening gehouden worden met een aantal randvoorwaarden aangezien normen private documenten zijn: zo moet in principe niet dwingend naar normen worden verwezen. Om gebruik te kunnen maken van normen en normalisatie is het van belang dat het normalisatiesysteem goed functioneert. Goed functioneren van het normalisatiesysteem is, gezien de rol van normen voor de gehele economie, ook in bredere zin van belang.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Nederland is van mening dat de visie in de mededeling een goede weergave is van hoe het normalisatiesysteem werkt en het belang van normalisatie voor de (interne) markt.

Nederland steunt het GIN en is van mening dat de gekozen bottom up, transparante en open werkwijze een logische keuze is geweest, gezien het publiek-private karakter van het normalisatiesysteem. De aangekondigde acties in het GIN zijn volgens Nederland de juiste acties die zullen bijdragen aan verdere verbetering het toekomstbestendig maken van het normalisatiesysteem. Nederland zal bij de nadere uitwerking en uitvoering van de acties uit het GIN aangehaakt blijven en waar nodig inbreng leveren. Nederland is van mening dat het werkdocument over normen voor diensten een goede bijdrage kan leveren aan de verdere ontwikkeling en groei van de interne markt voor diensten. Daarbij tekent Nederland wel aan dat, ondanks de mogelijkheden die normalisatie biedt, niet verwacht kan worden dat alleen inzetten op normalisatie voldoende zal zijn voor verbetering van de interne markt voor diensten.

Nieuw is het voorstel van de Commissie om een jaarlijkse bestuurscyclus te organiseren met een inter-institutionele dialoog, waarmee bestaande dialogen beter worden samengebracht en gestructureerd. Nederland kan zich hier goed in vinden aangezien dit voor meer samenhang, consistentie en structuur van het normalisatiebeleid en de te voeren dialoog met de verschillende betrokken instituties zal zorgen.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Omdat veel publieke en private belanghebbenden uit het normalisatiesysteem aan de totstandkoming van het GIN hebben bijgedragen is de verwachting dat, deze mededeling die een kader voor het GIN vormt, door de meeste belanghebbende partijen wordt verwelkomd. Tijdens de interne markt conferentie op 13 juni jl., georganiseerd door het Nederlandse voorzitterschap, hebben ongeveer 50 partijen het GIN ondertekend. Ook

de aangekondigde inter-institutionele dialoog zal op steun van instituties kunnen rekenen.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten

a) Bevoegdheid

De mededeling gaat over het Europese normalisatie systeem dat een belangrijk onderdeel is van de Europees interne markt. De interne markt is een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten (art. 4, lid 2, sub a VWEU). De Unie is bevoegd om maatregelen vast te stellen op het gebied van de interne markt en de werking ervan te verzekeren (artikel 26 VWEU). De Europese Commissie zet met deze mededeling in op beleid voor het beter later functioneren van het Europese normalisatie systeem, wat belemmeringen in de interne markt wegneemt. Nederland kan zich vinden in deze rechtsgrondslag.

b) Subsidiariteit

De Nederlandse grondhouding over de subsidiariteit van deze mededeling is positief. Normalisatie vergemakkelijkt de toegang tot markten, verbetert de kwaliteit en de veiligheid van producten en diensten en vereenvoudigt verspreiding van kennis, technologie en bedrijfspraktijken. Normalisatie heeft grensoverschrijdende effecten omdat het ervoor zorgt dat producten, onderdelen en netwerken beter op elkaar aansluiten. Dit bevordert het handelsverkeer. Door de grensoverschrijdende effecten kan het normalisatiebeleid het beste op EU niveau plaatsvinden.

c) Proportionaliteit

De Nederlandse grondhouding over de proportionaliteit van deze mededeling is positief. De aangekondigde acties komen op basis van consensus en vrijwilligheid tot stand. Dit zijn de kernwaarden van het normalisatiestelsel. Nederland is van mening dat de acties in verhouding staan tot het doel van de mededeling, namelijk het toekomstbesteding maken van het publiek-private partnerschap ten behoeve van (banen)groei voor de interne markt.

De nieuw voorgestelde bestuurscyclus draagt tevens bij aan een modern systeem dat gebaseerd is op één enkel, samenhangend Europees normalisatiebeleid, dat de verschillende beleidsprioriteiten en -instrumenten op elkaar afstemt.

d) Financiële gevolgen

Er is geen sprake van financiële consequenties. Eventuele budgettaire gevolgen door deelname aan de acties uit het GIN zullen worden ingepast op de begroting van het/de beleidsverantwoordelijk(e) departement(en), conform de regels van de budgetdiscipline.

e) Gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

Er is geen verwachte toename van administratieve lasten. De aangekondigde acties zullen bijdragen aan verbetering van het normalisatiesysteem. Daarnaast geldt dat normen primair private documenten zijn. Indien de wetgever er voor kiest in het kader van regelgeving gebruik te maken van normen kan dit juist bijdragen aan het verlagen van regeldruk omdat het de mogelijkheid geeft om aan te sluiten bij de bestaande praktijk.